

De droom van

White Heather

Tekst: Frank Verkuijl Fotografie: Mart Engelen e.a.

Waarom zit een ex-textielfabrikant met klam zweet in de handen op een veiling in Stavoren? Waarom gaat hij terug naar de schoolbanken om het diploma Stuurman Grote Zeilvaart te halen? Omdat hij een droom heeft: samen met anderen een uniek zeilschip bezitten en de wereldzeeën bevaren. Voor die droom heeft Jan van Grinsven heel veel over.

Jan van Grinsven

V.I.n.r.: Scheepsarchitect Olivier van Meer, José en Jan van Grinsven

Er hangt een gespannen sfeer in het veilinghuis in Stavoren. Een dikke wolk sigarettenrook zweeft boven de hoofden. Geroezemoes van stemmen.

Het onderwerp van gesprek: de *White Heather*, een glorieus, maar vervallen zeiljacht dat hier vanmiddag door de Belastingdienst wordt geveild. Wie van de aanwezigen zal zich over minder dan een uur eigenaar mogen noemen van dit ontzagwekkende jacht? Jan van Grinsven is er ook, met zijn vrouw José en zijn dochter. Ze zwijgen. Weken hebben ze uitgekeken naar deze veiling. Ze spraken er over tijdens het eten, ze droomden ervan. Jan heeft zich goed voorbereid. Hij weet precies wat de waarde is van het schip, wat de goede eigenschappen zijn en wat eraan moet gebeuren. Hij zal en móet dat jacht krijgen, want het is precies waarnaar hij al jaren op zoek is.

Plotseling wordt het stil in de zaal. De veilingmeester komt binnen en posteert zich achter de microfoon. Dan legt hij de procedure uit. De *White Heather* wordt niet bij opbod verkocht, maar door afslag. Dat betekent dat er eerst kan worden geboden. Het eindbedrag wordt met een miljoen gulden verhoogd en dat gaat vervolgens met sprongen naar beneden. 'De eerste die "Mijn!" roept, is eigenaar. Duidelijk?' Niemand van de aanwezigen reageert en dus kan het bieden beginnen. José van Grinsven knijpt haar man in zijn arm. Maar hij merkt het niet, want tot zijn verbijstering hoort hij het bedrag als een raket omhoogschieten. Er zijn twee bidders, die binnen een paar minuten al op het bedrag zitten dat hij in zijn hoofd heeft. Wat moet hij doen? Meebieden? Zijn mond houden? Hij besluit zich er niet mee te bemoeien om de prijs niet op te drijven. Uiteindelijk geeft een van de twee het op en stelt de veilingmeester het eindbedrag vast. José, die van de spanning niet heeft opgelet, staat teleurgesteld op.

'Wat ga je doen,' fluistert Jan.

'Naar huis,' zegt ze.

'Zitten,' gebiedt hij. 'Nu begint het pas.'

Uiterlijk lijkt hij kalm, maar zijn dochter ziet zijn borst snel op en neer gaan. De veilingmeester laat het bedrag telkens met enkele tienduizenden guldens zakken, de zaal is doodstil. De eerste die nu iets roept is eigenaar. Het bedrag daalt steeds verder, tot vijftigduizend gulden boven het bedrag dat bij het opbieden werd bereikt. Sommigen staan met het zweet op het voorhoofd en een zakdoek in de handen. De veilingmeester laat het

bedrag weer met vijftigduizend gulden zakken. Het is heel even stil. 'Mijn!' roept iemand. Het is Jan van Grinsven. Alle hoofden draaien zijn kant op. Zijn vrouw en zijn dochter vallen hem om de hals. Hijzelf kan het nog niet geloven, maar het is waar. Hij is de nieuwe eigenaar van de *White Heather*.

EEN HALF JAAR na deze gedenkwaardige middag in Stavoren laat Jan van Grinsven de verslaggever binnen in de loods waar de nieuwe masten van de *White Heather* liggen opgeslagen. 'Alleen die masten zijn al een bezienswaardigheid,' had hij van tevoren beloofd. En hij heeft niets teveel gezegd. Naast deze achtendertig meter lange hoofdmast, gemaakt van Oregon pine, lijken de in de loods gestalde jachten niet meer dan speelgoedbootjes. Dit gevaarte is dan ook de grootste houten mast in onze tijd in Nederland vervaardigd. Inmiddels ben ik razend benieuwd naar het jacht zelf. Van Grinsven: 'Ik heb drie jaar lang schepen van over de hele wereld bekeken. De *White Heather* is één van de 15 mooiste jachten uit haar klasse.' Vanaf volgend jaar wil hij kapitein zijn van deze tweemaster met haar vijfhonderd vierkante meter zeil, waarmee hij de komende tien jaar de wereldzeeën gaat bevaren. Zwervend langs de Florida Keys, de

Galapagos Eilanden, of het Great Barrier Reef in Australië. Maar Van Grinsven wil méér: hij wil ook anderen van zijn droomjacht laten meegenieten. En om die reden was de *White Heather* precies het jacht dat hij nodig had. 'De meeste eigenaren van megajachten - en dat is de *White Heather*: een megajacht - brengen maar een week of acht per jaar op hun schip door. De rest van het jaar ligt het schip stil. Ik wil dat er van deze boot optimaal gebruik wordt gemaakt. En waarom zou je ook anderen niet het plezier gunnen van zo'n fantastisch jacht?' Daarom brengt Van Grinsven zijn *White Heather* onder in een vennootschap, waarvan hij zevenenveertig aandelen uitgeeft. Zelf neemt hij er zeven, de overige veertig zijn voor mensen die mede-eigenaar willen worden.

Samen met zijn vrouw José, een duik- en zeilinstructeur, een kok en een hulpkracht, zal Van Grinsven de vaste bemanning vormen. De aandeelhouders hebben per aandeel recht op een week verblijf aan boord, voor maximaal acht personen. Er geldt een minimum afname van vier aandelen, om het aantal deelnemers niet al te veel te laten oplopen. Daarmee is elke participant verzekerd van vier spannende vakantieweken per jaar, samen met familie, vrienden of zakenrelaties.

WIE NU IETS ZEGT, IS EIGENAAR;

WEER LAAT DE VEILINGMEESTER HET

BEDRAG ZAKKEN. 'MIJN!' ROEPT IEMAND...

JOS LELAND

twee jaar eerder bij de White Heather zou worden uitgevoerd. Toen Van Grinsven over de oceaanzeiler begon, haalde Van Meer vele tekeningen, berekeningen en ideeën uit zijn lade. En wat belangrijker was: hij kende als enige de werkelijke conditie van het schip. Die kennis was van doorslaggevend belang bij de veiling.

DE WHITE HEATHER Is een schip met een rijk verleden. Het werd in 1953 door de beroemde Engelse scheepswerf Camper & Nicholsons gebouwd als een circumnavigator, met twee masten en een gaffeltuig.

Opdrachtgever was de nicotinycoon R. J. Reynolds, die met zijn sigarettenimperium miljoenen had verdiend. Reynolds vermaakte het schip na zijn dood aan de American Geographical Society, waar het tot halverwege de jaren zestig dienst deed bij oceanografisch onderzoek. Vervolgens wisselde het in snel tempo van eigenaar, waarbij het nu eens passagiers van koninklijke bloede vervoerde en dan weer tussen Brazilië en New York pendelde als smokkelschip voor drugs.

De White Heather werd een aantal keer aan een cosmetische opknabbeurt onderworpen. Zo maakte bijvoorbeeld het gaffeltuig begin jaren tachtig plaats voor een torentuig. Maar de restauratie die nu in opdracht van Van Grinsven in Enkhuizen plaatsvindt is van een andere orde. Onder leiding van Olivier van Meer is begonnen met een totale *refit* van het zeiljacht.

We staan samen met Van Meer op de steiger naar het onttakelde schip te kijken, als hij uitlegt wat dat allemaal inhoudt. 'De functie van het schip wordt anders, we komen dus op plekken waaraan sinds de bouw niets is veranderd. Het hele schip wordt gemoderniseerd, waarbij de nadruk ligt op veiligheid en comfort. Nieuwe airco. Compleet nieuwe navigatieruimte. Compleet nieuwe keuken. Vervanging van het 110-volt systeem door een 220-volt systeem. Daar is drie kilometer kabel voor nodig, en dat is nog maar een greep.' De romp van het schip was in koperplaat verpakt, bevestigd met zo'n 55.000 nagels. Dat werd vroeger gedaan ter voorkoming van aangroei van algen en het binnendringen van paalworm. Nu wordt daarvoor een milieuvriendelijke antifouling gebruikt. Het verwijderen van het koper was een spannend moment. Hoe zou het hout eruit zien? Het bleek vrijwel gaaf te zijn; uiteindelijk hoefde maar één deel te worden vervangen. Camper & Nicholsons heeft destijds de allerbeste kwaliteit Birma teak gebruikt.

De deelnemers bepalen zelf voor een groot deel waar ze hun vakantie zullen gaan doorbrengen. Het is de bedoeling dat Van Grinsven voorafgaand aan elk nieuw seizoen een vaarplan presenteert, met recreatieve en culturele achtergrondinformatie over de gebieden die worden aangedaan. Na overleg met de partners wordt een definitief plan gemaakt. Op zichzelf is het gegeven van mede-eigenaarschap van een jacht iets dat al langer bestaat. Maar een vennootschap met een schip van deze omvang, dat bovendien de hele wereld rondgaat, is uniek.

'Waarom ik het doe? Om de financiële lasten te delen, maar allereerst omdat ik op mijn vorige schip ook altijd gasten aan boord had en ik er veel lol in heb om ze tijdens hun verblijf zoveel mogelijk te bieden.'

DE AANKOOP van de White Heather was voor Van Grinsven de vervulling van een jeugdroom. Hij was twaalf toen hij voor het eerst in een zeilboot stapte en vanaf dat moment wilde hij de zee op. Maar in het milieu van Tilburgse textielfabrikanten, waaruit hij afkomstig is, werd dat als *not done*

beschouwd. Hij begon een bedrijf in high-tech sportkleding en bracht de vakanties op het water door. Aanvankelijk voer hij in huurschepen over de Middellandse Zee, later was hij periode-eigenaar van een zeiljacht. Twee jaar geleden deed zich de mogelijkheid voor om zijn bedrijf te verkopen en die kans greep hij met beide handen aan. Hij schakelde een half dozijn internationaal opererende yachtbrokers in en ontwikkelde met een aantal deskundigen op juridisch en fiscaal terrein het plan voor de vennootschap. Bovendien schreef hij zich in voor de opleiding Stuurman Grote Zeilvaart aan de Enkhuizer Zeevaartschool, die hij in april van dit jaar heeft afgerond.

Aan het einde van de vorige zomer hoorde Van Grinsven van de White Heather, die door de Belastingdienst zou worden geveild. Het schip voldeed op het oog aan het beeld van zijn droomschip, maar om er zeker van te zijn dat het geen miskoop zou worden, consulteerde hij *naval architect* Olivier van Meer. Dat was een schot in de roos. Van Meer kende het schip door en door, want toevallig was hij de projectleider van een restauratie die

De waarde van de romp alleen loopt dan ook al tegen de twee miljoen gulden. De gaatjes die de nagels achterlieten zijn dus zorgvuldig weer dichtgemaakt met houten propjes.

ZO AAN HAAR steiger in Enkhuizen, terwijl er druk aan haar wordt vertimmerd, is toch nog goed te zien hoe mooi en solide de White Heather is. Het is duidelijk een klassiek jacht, wat volumineuzer dan andere oceaanzeilers, gebouwd voor noordelijke gebieden en dus bestand tegen ijsgang. Van Grinsven: 'Het is een forse tante, maar goed geproportioneerd. Wat mij betreft was het liefde op het eerste gezicht.' We gaan de loopplank over en stappen op het gloednieuwe teak dek. Beneden, in wat de lounge moet worden, is het een wirwar van

draden en kabels, overal ligt stof. Elektriciens in blauwe overalls lopen af en aan. Maar de ruimte is overweldigend en zelfs de bende kan niet verhullen dat dit een imposant schip is. Van Grinsven legt uit welke hutten verbouwd worden, welke blijven. Lachend laat hij de badkamer zien, die bijna koninklijk is. 'Mijn doelgroep is mensen die het zich kunnen veroorloven zo'n schip alléén te kopen, maar gevoelig zijn voor *value for money* en zich dus aangesproken voelen door mijn mede-eigenaarsidee. Waarmee ze meteen de zekerheid hebben dat het nautische gedeelte, de veiligheid, het onderhoud en de planning in goede handen zijn.'

We lopen weer naar het dek. Achter komt een afscheiding waar de gasten straks in alle rust van het uitzicht kunnen genieten. In het middengedeelte staat een enorme tafel. Hier zullen de gasten straks om de tafel zitten, ergens in de buurt van een tropisch eiland, verhalend over de vissen die ze tijdens het duiken zijn tegengekomen.

Maar... als het Van Grinsven nou eens niet lukt genoeg aandeelhouders bij elkaar te krijgen? 'Dan zal ik het schip met winst moeten verkopen,' zegt hij. En hij ziet er niet uit alsof hij 's nacht wakker ligt van die vraag. 'Er zijn al twee aandeelhouders en die zijn laaiend enthousiast.' Meer woorden maakt hij niet vuil aan het onderwerp. Liever troont hij de verslaggever verder mee over zijn droom-schip: 'Kom mee, naar de navigatieruimte. Het zenuwcentrum van het schip, dat heb je nog niet gezien!'

De voorwaarden van de White Heather Shipmate Club....

- de aandelen kosten 74.000 gulden per stuk en geven recht op 1 week per jaar varen voor maximaal acht personen
- om het aantal partners te beperken dient een aandeelhouder minimaal 4 aandelen af te nemen

....en de voordelen

- het aantal te kopen aandelen wordt afgestemd op de gewenste verblijfperiode aan boord
- het desgewenst verhandelen van aandelen is mogelijk gemaakt
- de mede-eigenaar is niet als betalend passagier, maar als eigenaar met zijn gasten aan boord
- het vaargebied en het vaarplan worden in overleg vastgesteld
- de aandeelhouder bepaalt aan boord volledig het eigen programma
- gegarandeerde maximale bezetting en opereren zonder winsttoegmerk houden de prijzen op minder dan de helft van de chartertarieven voor vergelijkbare jachten.

Voor verdere informatie: Jan van Grinsven, tel.: 073 599 19 16, fax: 073 599 46 22.

